

Guía Docente				
Datos Identificativos				2023/24
Asignatura (*)	Desviación e control social	Código	615G01302	
Titulación	Grao en Socioloxía			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuadrimestre	Terceiro	Obrigatoria	6
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Socioloxía e Ciencias da Comunicación			
Coordinación	Lamela Viera, María del Carmen	Correo electrónico	carmen.lamela@udc.es	
Profesorado	Lamela Viera, María del Carmen Santiago Gómez, Elvira	Correo electrónico	carmen.lamela@udc.es elvira.santiago@udc.es	
Web	carmenlamela.wordpress.com/			
Descrición xeral	Presentación das ferramentas teóricas e prácticas para o estudo da desviación social desde unha perspectiva sociolóxica.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A19	Capacidades para definir, localizar y contactar la población objeto de integración social.
A21	Capacidades para identificar y medir factores de vulnerabilidad social y procesos conflictivos.
A32	Capacidades en contribuir al diseño de políticas públicas orientadas a abordar problemas sociales.
A35	Actitud crítica frente a las doctrinas y las prácticas sociales.
B3	Capacidad de análisis y síntesis.
B9	Reconocimiento a la diversidad y a la multiculturalidad.
B13	Razonamiento crítico.
C4	Desarrollarse para el ejercicio de una ciudadanía abierta, culta, crítica, comprometida, democrática y solidaria, capaz de analizar la realidad, diagnosticar problemas, formular e implantar soluciones basadas en el conocimiento y orientadas al bien común.
C6	Valorar críticamente el conocimiento, la tecnología y la información disponible para resolver los problemas con los que deben enfrentarse.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
	Explicar as principais teorías e conceptos para a análise da desviación social	A21 A35	B3 B13
Recoñecer a dimensión social da definición e do control da delincuencia e da desviación	A19 A21 A35	B3 B9 B13	C4 C6
Aplicar as distintas perspectivas teóricas sociolóxicas ás distintas manifestacións da desviación	A19 A21 A32 A35	B3 B9 B13	C6
Describir os feitos básicos das principais manifestacións de desviación no seu contexto social.	A19 A21	B3 B9 B13	C4 C6
Identificar os procesos de estigmatización social, así como deducir os intereses, normas e valores sociais que están en xogo.	A19 A21 A35	B3 B9 B13	C4 C6

Evaluar críticamente as principais fontes de información e datos para o estudo da desviación social.	A19	B3	C4
	A21	B13	C6
	A35		

Contidos	
Temas	Subtemas
Introdución á socioloxía da desviación e do control social	- Presentación do programa - Definiendo a desviación social: desde o esencialismo ao construtivismo - Bibliografía e fontes de información sobre a desviación social
As principais perspectivas académicas sobre a desviación social	- A criminoloxía clásica - O positivismo - Socioloxía jurídica
As principais perspectivas sociolóxicas sobre desviación e control social: o positivismo sociolóxico	- Teorías estruturais-funcionalistas: evolución do concepto de anomia - A Escola de Chicago e os enfoques subculturais - Teorías del control social y sus límites
As principais perspectivas sociolóxicas sobre desviación e control social: teorías construtivistas	- Teorías da reacción social - Perspectiva marxista - Perspectiva de xénero
Novas teorías e debates na socioloxía da desviación	-
A xestión institucional do control do delito e da desviación	- Evolución da xustiza penal moderna e do Estado penal-welfare - A nova cultura do control del delito
Temas monográficos sobre desviación social: sexualidade, violencia, enfermidade mental, delincuencia, etc.	-

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A19 A21 A32 A35 B3 B9 B13 C6	24	24	48
Proba mixta	A19 A21 A32 A35 B3 B9 B13 C6	2	20	22
Discusión dirixida	A19 A21 A32 A35 B3 B9 B13 C4 C6	22	55	77
Atención personalizada		3	0	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Durante as clases maxistrais expoñeranse os principais contidos ou temas do curso. En xeral, dedicaráselles unha clase por semana.
Proba mixta	O exame final consistirá nunha parte de preguntas test e outra parte de preguntas de ensaio sobre as lecturas e os materiais asignados.
Discusión dirixida	As clases de discusión dirixidas supoñerán o esforzo de aplicar a teoría e conceptos presentados previamente a casos máis prácticos, ou á interpretación de novos textos e casuística. Desenvolveranse a través dunha serie de preguntas suscitadas pola profesora respecto de os materiais que se traballarán en cada sesión.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Discusión dirixida Proba mixta	Poden ser de gran axuda as sesións de seguimento do traballo realizado durante o curso, individualizadas ou en pequenos grupos. Ademais, admítese e promove a atención de dúbidas e o intercambio de materiais vía correo electrónico e por foros de Moodle.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Discusión dirixida	A19 A21 A32 A35 B3 B9 B13 C4 C6	As clases de discusión dirixidas supoñerán o esforzo de aplicar a teoría e conceptos presentados previamente a casos máis prácticos, ou á interpretación de novos textos e casuística. Desenvolveranse a través dunha serie de preguntas suscitadas pola profesora respecto de os materiais que se traballarán en cada sesión. Pola demostración da realización do traballo esixido en cada caso, e da adecuada comprensión dos materiais, outorgaranse puntos que sumarán ata un máximo de 6, equivalente a un 60% da nota final. A realización da discusión e obtención dos puntos sempre esixirá presencialidade ou docencia sincrónica.	60
Proba mixta	A19 A21 A32 A35 B3 B9 B13 C6	O exame final representa o 40% da cualificación final.	40

Observacións avaliación
Prevese contemplar traballos substitutivos non-presenciais optativos para o alumnado con recoñecemento de dispensa académica de exención de asistencia. Para a segunda e posteriores convocatorias, a avaliación será mediante proba mixta sobre os contidos das lecturas asignadas.   Seguindo as recomendacións do Comité Ambiental de Green Campus do Centro, a entrega dos traballos documentais que se realicen nesta materia: 1.1. Solicitarse en formato virtual e/ou soporte informático   1.2. Realizarse a través de Moodle, en formato dixital sen necesidade de imprimilos   1.3. De se realizar en papel: - Non se empregarán plásticos. - Realizarse impresións a dobre cara. - Empregarase papel reciclado. - Evitarase a impresión de borradores.

Fontes de información	
Bibliografía básica	- Becker, Howard (2009). Outsiders. Buenos Aires, Siglo XXI - Garland, D. (2005). La cultura del control. Barcelona, Gedisa - Goffman, Erving (2008). Estigma. Buenos Aires, Amorrortu - Milgram, Stanley (1980). Obediencia a la autoridad. Bilbao, Desclée de Brouwer - Larrauri, E. (2000). La herencia de la criminología crítica. Madrid, Siglo XXI - Sutherland, Edwin (1988). Ladrones profesionales. Madrid, La Piqueta - Taylor, I., P. Walton y J. Young (1977). La nueva criminología: Contribuciones a una teoría social de la conducta desviada. Buenos Aires, Amorrortu Separadamente da bibliografía básica, traballarase sobre unha serie de artigos, dispoñibles na plataforma moodle, sobre a que se realizarán as probas finais e os exercicios presenciais.

Bibliografía complementaria	- Baratta, A. (1993). Criminología crítica y crítica del derecho penal. Madrid, Siglo XXI- Bergalli, Roberto (Coord) (2006). Flujos migratorios y su (des)control. Barcelona, Anthropos- Wacquant, L. (2001). Las cárceles de la miseria. Madrid, Alianza Ao longo do curso presentarase e discutirá abundante bibliografía complementaria e outras fontes de información dispoñibles para profundar sobre o temario do programa.

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Antropoloxía social e cultural/615G01102
Introdución á socioloxía/615G01103
Psicoloxía social/615G01108
Teoría sociolóxica 1/615G01110
Teoría sociolóxica 2/615G01203
Socioloxía do xénero/615G01205

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

Segundo se recolle nas distintas normativas de aplicación para a docencia universitaria deberase incorporar a perspectiva de xénero nesta materia. Traballarase para identificar e modificar prexuízos e actitudes sexistas e influirase na contorna para modificalos e fomentar valores de respecto e igualdade; e deberanse detectar situacións de discriminación por razón de xénero e proponerse accións e medidas para corrixilas.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías